

A.8 REKREACE

Přehled sledovaných jevů v grafické a tabulkové příloze		
Sledovaný jev	Grafická příloha kartogram č.	Tabulková příloha tabulka č.
Rekreační oblasti s celoročním a sezónním využitím, lázeňská místa a areály	62	-
Podíl objektů individuální rekreace 1991 podle obcí	63	-
Podíl neobydlených bytů sloužících k rekreaci 2001 podle obcí	64	-
Přehled ubytovacích zařízení na území Jihomoravského kraje		20

A.8.1 REKRAČNÍ OBLASTI A ATRAKTIVITY

Území Jihomoravského kraje se nachází na rozhraní dvou výrazných geomorfologických jednotek, České vysočiny a Karpat. Západní část kraje je tvořena postupně klesajícím okrajem Českého masivu, centrální a jižní část kraje je vyplněna nížinou, Boskovickým úvalem a širokým údolím řeky Moravy. Jihovýchodní část kraje je vyplněna horským systémem Západních Karpat. Zvláštním fenoménem jsou vápencové útvary, jedním je oblast Moravského krasu, která je nejvýznamnější krasovou oblastí České republiky, druhým horský masiv Pavlovských vrchů.

Základem hydrologické sítě kraje jsou tři významné říční toky, Morava, Dyje a Svratka. Jejich využití pro vodáckou rekreaci a rekreační plavbu je sice omezené, větší význam mají vodní nádrže, které se na nich nacházejí, tj. Vranovská údolní nádrž a vodní dílo Nové Mlýny na Dyji a Brněnské přehrada na Svatce.

Jihomoravský kraj má také příznivou polohu ve vztahu ke zdrojovým oblastem rekreace, ať to jsou velká česká a moravská města, nebo sídelní aglomerace Vídně, Bratislavy a Budapešti. Pro rozvoj rekreace mají význam i sousední oblasti podobného charakteru v blízkém zahraničí, které je možno propojovat s územím kraje, a to zejména při rozvoji atraktivit vinařské turistiky a cykloturistiky.

Celý kraj je součástí **turistického regionu Jižní Morava**, který byl vymezen agenturou Czech Tourism. Tento region má malý přesah do Zlínského kraje turistickou oblastí Slovácko. Turistický region Jižní Morava je velmi rozsáhlý a vnitřně diferencovaný. Zahrnuje různé krajinné typy a typy podle destinace a je tvořen rovinatými oblastmi, hustěji i řidčeji osídleným územím, horskými oblastmi a oblastmi podhůří. Destinací se liší oblasti vinařské turistiky a cykloturistiky, oblasti zaměřené na přírodní atraktivity a oblasti zaměřené na cestovní ruch orientovaný na kulturně historické památky. Tyto oblasti jsou odlišné podle forem cestovního ruchu, jsou v nich možné různé formy rekreace a omezené možnosti mají především v rekreaci zimní.

REKREAČNÍ OBLASTI

Z hlediska rekreace a cestovního ruchu Jihomoravského kraje je dle dokumentu „**Program rozvoje cestovního ruchu Jihomoravského kraje na roky 2007 – 2013**“ (DHV, s.r.o., 06/2007) území rozčleněno do šesti rekreačních oblastí:

- Moravský kras
- Brno a okolí
- Znojensko a Podyjí
- Pálava a Lednicko-valtický areál
- Slovácko (s přesahem do Zlínského kraje)

- Vysočina (přesahující z kraje Vysočina)

Podle dokumentu „**ÚAP Jihomoravského kraje, Modelového zpracování**“ (Ing. arch. Mejsnarová a kolektiv) je region podrobněji členěn do čtrnácti **rekreačních oblastí**, které jsou zobrazeny v **kartogramu č. 63** v grafické příloze:

- Chříby – Ždánický les
- Dolní Dyje – Svratka
- Dolní Jihlava – Oslava
- Dolní Pomoraví – Hodonínsko
- Dolní Pomoraví – Strážnicko
- Dražanská vrchovina – Zábřežská vrchovina
- Horní Dyje – Želetavka
- Jevišovsko
- Moravský kras
- Povodní Svratky
- Tišnovsko
- Vizovická vrchovina
- Českomoravská vrchovina – Moravecko
- Českomoravská vrchovina – Žďárské vrchy

KULTURNĚ HISTORICKÉ ATRAKTIVITY

Na území kraje je dvacet čtyři **národních kulturních památek** (NKP), z toho šest v Brně. Do seznamu **světového kulturního dědictví UNESCO** je od r. 2001 zapsána brněnská vila Tugendhat jako stavba zásadně ovlivňující vývoj světové moderní architektury 20. století. Do tohoto seznamu je od r. 1996 zapsán jako ojedinělý doklad kulturně upravené krajiny Lednicko-valtický areál se zámky v Lednici a ve Valticích, který je současně vyhlášen **krajinnou památkovou zónou** (KPZ). Dalšími KPZ na území kraje jsou Bojiště bitvy u Slavkova a Vranovsko-Bítovsko. Významnou součástí kulturního dědictví a památkou dokládající historii Moravy a kraje jsou také Moravské zemské desky uložené v Moravském zemském archivu v Brně.

Jihomoravský kraj je územím s velkou četností turisticky atraktivních historických měst. Brno, Znojmo a Mikulov jsou **městskými památkovými rezervacemi** (MPR). **Městské památkové zóny** (MPZ) byly na území kraje vyhlášeny v Boskovicích, Ivančicích, Jevišovicích, Kyjově, Lomnici u Tišnova, Moravském Krumlově, Slavkově u Brna, Strážnici, Valticích, Veselí nad Moravou, Doubravníku a ve Vyškově.

Obraz a ráz jihomoravského venkova je výrazně ovlivněn venkovskými sídly s tradičními objekty lidové architektury. **Vesnickými památkovými rezervacemi** (VPR) v kraji jsou Blatnice – Stará Hora, Pavlov a soubor vinných sklepů "Plže" v Petrově. Vesnických památkových zón (VPZ) je v kraji několik: Javorník-Kopánky, Lysovice, Rostěnice, Šatov, Tuřany-Brněnské Ivanovice, Vápenky, Veselka, Vratětin a Zvonovice. Skanzen s památkami lidové architektury je ve Strážnici. Specifickou atraktivitou jsou větrné mlýny v oblasti Dražanské vrchoviny a na Slovácku.

Významnými **atraktivitami cestovního ruchu** jsou hrady a zámky, zejména národní kulturní památky hrady Bítov a Špilberk, zřícenina hradu Nový Hrádek a zámky ve Vranově, Lednici, Mikulově, Valticích, Miloticích, Rájci nad Svitavou, Kunštátu, Lysicích, Slavkově a Bučovicích. Významnými a unikátními památkami jsou národní kulturní památky slovanské hradiště v Mikulčicích a archeologické naleziště v Dolních Věstonicích se souborem nejvýznamnějších nálezů z období

kultury lovců mamutů jehož součástí je soška Věstonické Venuše. Významné archeologické lokality Staré zámky u Líšně a Břeclav - Pohansko byly prohlášeny **archeologickými rezervacemi (AR)**.

Specifickou součástí krajiny Jihomoravského kraje tvoří **poutní místa** Vranov, Žarošice, Svatý kopeček v Mikulově a Blatnice pod svatým Antonínkem. Na četná poutní místa navazují také významné církevní památky vyskytující se ve velkém množství na celém území kraje. K nejvýznamnějším z nich patří např. národní kulturní památka kostel ve Křtinách, kláštery v Předklášteří u Tišnova a v Rajhradu a jedna z nejstarších a z architektonického hlediska nejceněnějších staveb národní kulturní památka hradní rotunda ve Znojmě. Významná je i židovská čtvrť v Boskovicích.

V kraji se nacházejí též **vojenské památky a atraktivita**. Nejznámější je areál slavkovského bojiště s mohylou připomínající bitvu tří císařů u Slavkova a brněnská vojenská pevnost Špilberk. Atraktivitou cestovního ruchu je i Letecké a vojenské muzeum ve Vyškově.

V kraji je i řada technických památek, ke kterým patří např. Stará huť v Josefském údolí u Olomučan, vodní mlýn ve Slupi na Znojemsku nebo větrné mlýny na Slovácku.

Následující seznam uvádí přehled významných památek a památkových rezervací a zón členěných dle rekreačních oblastí vymezených v rámci zmíněného dokumentu „Program rozvoje cestovního ruchu Jihomoravského kraje na roky 2007 – 2013“.

Přehled významných památek a památkových rezervací a zón						
UNESCO	lokalita - NKP	MPR	MPZ	VPR	VPZ	Další památkové rezervace a zóny
Rekreační oblast BRNO a okolí						
Vila Tugendhat	Brno- Vila Tugendhat	Brno	Ivančice		Veselka	Staré zámky u Líšně (AR)
	Brno - Čestné pohřebiště na Ústředním hřbitově v Brně		Slavkov u Brna		Tuřany – Brněnské Ivanovice	
	Brno - Hrad a pevnost Špilberk v Brně		Vyškov		Lysovice	Bojiště bitvy u Slavkova (KPZ)
	Brno - Kostel sv. Jakuba Většího v Brně				Rostěnice	
	Brno - Kounicovy vysokoškolské koleje s pomníkem Vítězství nad fašismem				Zvonovice	
	Brno - Petrov v Brně					
	Křtiny - Poutní kostel Jména Panny Marie ve Křtinách					
	Slavkov u Brna - Zámek Slavkov u Brna					
	Rájec nad Svitavou - Zámek Rájec nad Svitavou					
	Bučovice - Zámek Bučovice					
Rekreační oblast PODYJÍ						
	Bítov - Hrad Bítov	Znojmo	Jevišovice		Šatov	Vranovsko – Bítovsko (KPZ)
	Slup - Vodní mlýn ve Slupi		Moravský Krumlov		Vratětin	
	Uherčice - Zámek Uherčice					
	Vranov nad Dyjí - Zámek Vranov nad Dyjí					

Přehled významných památek a památkových rezervací a zón						
UNESCO	lokalita - NKP	MPR	MPZ	VPR	VPZ	Další památkové rezervace a zóny
	se zříceninou hradu Nový Hrádek					
	Znojmo - Znojemská hradní rotunda					
Rekreační oblast PÁLAVA a LEDNICKO-VALTICKÝ AREÁL						
Lednicko-valtický areál		Mikulov	Valtice	Pavlov		Lednicko-valtický areál (KPZ)
	Lednice - Zámek Lednice					
	Valtice- Zámek Valtice					
	Dolní Věstonice - Archeologické naleziště Dolní Věstonice vč. souboru nejvýznamnějších nálezů z období kultury lovců mamutů					Břeclav – Pohansko (AR)
Rekreační oblast SLOVÁCKO						
	Mikulčice - Slovanské hradiště v Mikulčicích		Kyjov	Blatnice – Stará Hora	Javorník – Kopánky	
	Milotice, Zámek Milotice		Veselí nad Moravou	Petrov – Plže	Vápenky	
	Osvětimany - Slovanské hradiště sv. Klimenta u Osvětiman (jen parcelní č.: 1999, 2004/2 část)		Strážnice			
Ostatní území						
	Kunštát - Zámek Kunštát		Boskovice			Stará Huť u Olomoučan
	Lysice - Zámek Lysice		Lomnice u Tišnova			
	Nedvědice - Areál hradu Pernštejn		Doubravník			

PŘÍRODNÍ ATRAKTIVITY

Přírodní atraktivity Jihomoravského kraje jsou pro rekreaci a cestovní ruch využitelné s určitými omezeními, které vyplývají z požadavků ochrany přírody. Právě chráněná území jsou současně pro rekreaci nejatraktivnější. K **chráněným územím přírody** na území kraje patří zejména:

- Národní park Podyjí v jihozápadní části kraje zasahující i do Rakouska,
- CHKO Moravský kras,
- CHKO Pálava,
- CHKO Bílé Karpaty.

Národní park Podyjí představuje výjimečně zachovalou ukázkou krajiny říčního údolí v okolní pahorkatině. Kaňon Dyje zde vytváří unikátní říční fenomén s četnými meandry, hluboce zaříznutými údolními bočními přítoky, bohatými skalními útvary, kamennými moři a skalními stěnami.

CHKO Moravský kras je tvořen mimořádně cenným krasovým územím s četnými jeskyněmi včetně nejdelšího jeskynního systému v ČR 35 km dlouhého s četnými závrti, žleby, propastmi a dalšími krasovými jevy. Jeskyně Moravského krasu (Punkevní, Balcarka, Kateřinská a Sloupsko-šošůvské) patří k nejnavštěvovanějším v ČR.

CHKO Pálava je tvořena především vápencovým skalním masivem Pavlovských vrchů, který vystupuje s velkým relativním převýšením z rovinaté krajiny kolem Mikulova. Jsou zde vzácná rostlinná a živočišná společenstva a také zde jsou vzácné archeologické lokality.

CHKO Bílé Karpaty vytváří hornaté území při hranici se Slovenskem s velmi zachovalým přírodním prostředím. Území má omezené možnosti i pro zimní rekreaci.

Velkoplošná chráněná území doplňuje několik chráněných území maloplošných: 17 národních přírodních rezervací, 13 národních přírodních památek, 94 přírodních rezervací, 153 přírodních památek, 20 přírodních parků, 8 ptačích oblastí a 176 evropsky významných lokalit soustavy NATURA 2000.

A.8.2 FORMY REKREACE

INDIVIDUÁLNÍ REKREACE

Individuální rekreace má v Jihomoravském kraji vhodnější podmínky v severní a jihozápadní části území. Vyhodnocení počtu objektů individuální rekreace připadajících na 100 trvale obydlených domů v r. 1991 podle obcí sice není zcela aktuální vzhledem k časovému odstupu 17 let, které proběhly od r. 1991, údaje ze sčítání lidu mají ale stále svoji vypovídací schopnost, protože po r. 1991 se rozvoj individuální rekreace a zejména výstavba nových chat a rekreačních domků a přeměna chalup pro rekreační účely dosti omezila. Svědčí o tom i **kartogram č. 63** Počet objektů individuální rekreace 1991 podle obcí a **kartogram č. 64** Podíl neobydlených bytů sloužících k rekreaci v % ze všech bytů 2001.

Hlavní oblasti individuální rekreace jsou stále tradiční. Je to jednak okolí Brna, zejména jeho východní sektor s obcemi na jižních svazích předhůří Dražanské vrchoviny až po Luleč a oblast Ždánického lesa, dále severozápadní sektor, tvořený okrajovými částmi podhůří Českomoravské vysočiny (Tišnovsko), a severní oblast tvořená okresem Blansko. Další koncentrací rekreačních objektů se vyznačuje severní část Znojemska a okolí Vranovské přehrady.

REKREACE U VODY

Tato forma rekreace má v Jihomoravském kraji omezené rozvojové podmínky. Jejimi hlavními oblastmi je Vranovská přehrada na Dyji, Horní nádrž Novomlýnské vodní soustavy a další nádrže a koupaliště (Jedovnice, Radějov na Hodonínsku). V kraji chybí více aquaparků, v současnosti jsou pouze ve Vyškově a Únanově u Znojma.

Turistickou atraktivitou jsou vyhlídkové plavby po Brněnské přehradě, Vranovské přehradě, Horní Novomlýnské nádrži a osobní lodní doprava po 60 km úseku Baťova kanálu spojená s poznávací turistikou po obcích v okolí a vinařskou turistikou. Spodní nádrž vodního díla Nové Mlýny u Pavlova poskytuje jachtařům zázemí i velmi příznivé podmínky pro tento sport, a to i v porovnání s jinými jachtařskými oblastmi v ČR. Na Horní nádrži lze provozovat windsurfing, podobně jako na Brněnské přehradě.

Pro rybaření jsou využívány pstruhové revíry na Dyji na Znojemsku a velmi bohaté rybářské revíry v nádržích Nových Mlýnů. Lovecké revíry jsou kolem Židlochovic a v oblasti kolem Lanžhota.

CYKLOTURISTIKA A PĚŠÍ TURISTIKA, ZIMNÍ TURISTIKA

Jihomoravský kraj má pro cykloturistiku, zejména v rovinaté jižní části kraje, velmi příhodné podmínky a patří proto k oblastem s relativně rozvinutou infrastrukturou pro **cykloturistiku**. Cyklotrasy jsou vyznačeny v celém kraji, jejich páteřními cyklotrasami je Moravsko-slezská dálková cyklotrasa z Jeseníku podél řeky Moravy až do Mikulova a Jantarová stezka ze severu na jih k Novému Přerovu. Velká koncentrace dobře značené sítě lokálních cyklistických tras se nachází v oblastech Mikulovska, Břeclavska, Lednicko-valtického areálu, Moravského krasu, Boskovicka a jihozápadně od Brna. Z iniciativy rakouské strany je formou zrcadlových projektů realizován trilaterální projekt „Cyklistický region Dolní Rakousko – jižní Morava – západní Slovensko“ s vymezenými cyklostezkami a cyklotrasami a službami pro cykloturisty. Na moravské straně jsou formou zrcadlových projektů zapojeny cyklistické stezky Greenways Praha – Wien (Mikulovsko, Znojensko), Moravské vinařské stezky (propojení moravských vinařských oblastí s rakouskými vinařskými regiony od Hohenau po Retzbach) a Cyklistická stezka Brno – Wien, která je jihomoravskou částí projektu Greenways Kraków – Brno – Wien.

Na území kraje je **pěší turistika** koncentrována do dvou oblastí: Moravského krasu, resp. severního zázemí Brna a do Lednicko-valtického areálu. Dalšími oblastmi s koncentrací pěší turistiky je podhůří Vysočiny a oblast Bílých Karpat.

Jihomoravský kraj nepatří k regionům s vysokým potenciálem pro rozvoj **zimní turistiky**. Provozovat ji lze jen v několika malých oblastech. Lyžování poskytuje jen nenáročné terény, delších svahů nebo udržovaných běžeckých tras je v kraji velmi málo. Pro méně náročné je v příhodných klimatických obdobích k dispozici lyžařský areál v Hlubokém u Kunštátu, v městské části Blanska Hořicích je lyžařský svah dlouhý 320 m, v Olešnici 500 m s novým technickým zázemím, umělým osvětlením, kapacitními vleky a umělým zasněžováním. Další areály jsou v Předklášteří u Tišnova (450 m) a v Zbraslavi u Rosic. Unikátní je lyžařský svah s vlekem mezi vinicemi v Němčičkách na Břeclavsku (250 m). Na jeho umělém povrchu je možno lyžovat i mimo sezónu, při nízkých teplotách je uměle zasněženo. Pro běžkaře jsou jen omezené možnosti lyžování na zamrzlé hladině Brněnské přehrady, Medlánském letišti, nebo v Mariánském údolí.

A.8.3 NABÍDKY CESTOVNÍHO RUCHU

LÁZEŇSTVÍ

Jediným městem v kraji s lázeňským statutem je Hodonín. Lázně zde byly otevřeny v r. 1979 a využívá se zde vlastní léčebný zdroj, jodovo-bromová voda užívaná pro léčbu pohybového ústrojí. Roční kapacita lázní je 2500 pacientů. Pro léčebný cestovní ruch existují ještě další lokality, zejména Ostrov u Macochy s léčbou dýchacích cest dětí (s využitím pobytu v jeskyních) a Lednice s dokončeným balneoprovozem. Připravuje se výstavba lázeňského areálu v Pasohlávkách. Přehled lázeňských míst a areálu, společně s rekreačními oblastmi, obsahuje **kartogram č. 62** v grafické příloze.

VINAŘSTVÍ A VINAŘSKÁ TURISTIKA

Specifickou atraktivitou cestovního ruchu je poznávací turistika zaměřená na vinařství. V jižní a jihovýchodní části kraje je vybudován systém vinařských stezek se sklepy, sklípky a penziony, nabízející ochutnávky vína v určitém režimu a s garancí kvality. Za podpory Nadace partnerství a spolu se Sdružením vinařských obcí zde probíhá program **Moravské vinařské stezky** pro za-

chování kultury a tradice moravského vinařství. V rámci programu byly vytyčeny a vybudovány stezky v různých vinařských oblastech v kraji. Kromě již déle fungujících a známých lokalit a velkých vinných sklepů (Šaldorf, Lechovice, Bořetice, Mikulov, Valtice, Petrov, Čejkovice) se postupně otevírají pro návštěvníky další objekty na těchto vinařských stezkách. Velkými a tradičními oslavami vinařství a zemědělství s vysokou atraktivitou pro tuzemské i zahraniční návštěvníky jsou vinobraní v září a na počátku října v Mikulově a ve Znojmě.

FOLKLÓR

Pestrou nabídku turistických aktivit nabízí oblast Slovácko. Hlavním lákadlem je zejména folklór, kroje, kulturní akce, víno, přírodní krásy a památky. Slovácko je regionem s nejvíce zachovanými folklorními zvyky v ČR. Tradiční akcí i se zahraničními vystupujícími jsou Národopisné slavnosti ve Strážnici, ve Tvrdonicích a v Krumvíři. V průběhu roku se na území kraje koná celá řada mezinárodních folklorních festivalů a slavností: na přelomu května a června Mezinárodní folklorní festival ve Strážnici, v červenci festival ve Svatobořicích-Mistříně, navazují Horňácké slavnosti ve Velké nad Veličkou a na konci srpna se koná mezinárodní folklorní festival v Brně. Folklorní akce se pořádají také v Kořenci u Boskovic.

MOTOCYKLOVÝ SPORT

V Brně má toto sportovní odvětví dlouholetou tradici již od dvacátých let minulého století. Původní Masarykův okruh na jihozápadě Brna byl postupně upravován a zkracován vzhledem k územním střetům s rozvojem Brna a byl proto vybudován nový autodrom a motodrom dlouhý 5403 m, který je v provozu od r. 1987. Nejvýznamnějším podnikem je závod mistrovství světa silničních motocyklů Grand Prix České republiky.

VELETRŽNÍ A KONGRESOVÁ TURISTIKA

Tato forma turistiky, zejména v případě Brna, patří k významným turistickým aktivitám. Brněnské veletrhy a další akce, tj. odborné programy, kongresy, sympozia a společenské a kulturní akce patří k výrazným turistickým cílům. Výstaviště tak představuje velmi silné zázemí pro kongresovou turistiku. Menší význam v kongresové turistice mají také Mikulov, Lednice a Znojmo.

ZOOLOGICKÉ A BOTANICKÉ ZAHRADY

V Jihomoravském kraji sídlí 3 zoologické zahrady. Největší z nich je v Brně, menší jsou v Hodoníně a Vyškově. V Lednici se nachází mořské akvárium. Atraktivitou pro cestovní ruch je Dino Park ve Vyškově jako součást zoologické zahrady s pohyblivými modely druhohorních ještěřů.

Botanických zahrad a arboret je v kraji několik. Vedle botanické zahrady v Brně jsou arboreta ve Křtinách, Babicích nad Svitavou a Boskovicích.

GOLFOVÁ HŘIŠTĚ A SPORTOVIŠTĚ

Nejvýznamnější golfová hřiště se nacházejí ve Slavkově u Brna (18 jamek), Kořenci u Boskovic (18 jamek) a v Jinačovicích (18 + 9 jamek). Kromě nich se v Jihomoravském kraji nachází několik menších nebo tréninkových golfových hřišť.

V kraji existuje řada dalších sportovišť, krytých hal i otevřených ploch pro tradiční i moderní sporty, některá však nemají obvyklý standard vybavení šatnami nebo hygienickým zázemím.

A.8.4 UBYTOVACÍ KAPACITY

Podmínky pro rekreaci a cestovní ruch se odrážejí v počtu a rozmístění ubytovacích zařízení. Z hlediska počtu ubytovaných hostů na 1 obyvatele zaujímá Jihomoravský kraj mezi ostatními kraji šesté místo. Před ním jsou jen kraje známé svými kulturně historickými, lázeňskými, či přírodními atraktivitami, tj. hlavní město Praha a kraje Karlovarský, Liberecký, Královéhradecký a Jihočeský. V návštěvnosti se uplatňuje zejména Brno a okolí a Moravský kras. Návštěvnost se odráží i v počtu a kapacitách ubytovacích zařízení podle jednotlivých základních rekreačních oblastí.

Jmenovitý přehled ubytovacích zařízení na území Jihomoravského kraje je uveden v **tabulce č. 20** v tabulkové příloze. Souhrnné přehledy dle rekreačních oblastí vymezených v dokumentu „Program rozvoje cestovního ruchu Jihomoravského kraje na roky 2007 – 2013“ uvádí následující tabulka.

Rekreační oblast	Počet zařízení	Počet lůžek	Průměrný počet lůžek v zařízení	Průměrná cena přenocování (Kč)
Brno a okolí	163	12 365	76	437
Pálava a Lednicko – Valtický areál	106	5 802	55	291
Moravský kras a okolí	60	2 921	49	259
Znojensko a Podolí	110	5 273	48	223
Slovácko	112	6 886	61	288
Vysočina	354	18 799	53	262
Kraj celkem	905	52 066	58	306

Ubytovací kapacity jsou v kraji rozmístěny celkem rovnoměrně. Větší koncentrace ubytovacích kapacit jsou především ve větších městech a dále v obcích ve významnějších rekreačních územích Moravský kras, Pálava a Lednicko-valtický areál, Vranovská přehrada.

A.8.5 PŘEHLED HODNOT ÚZEMÍ

V souladu s ustanovením §4 odst. 1, písm. a) vyhlášky jsou pro daný tematický okruh vymezeny hodnoty území, které jsou specifikovány v následující tabulce. Přírodní a krajinné hodnoty jsou obsaženy samostatně v kapitole A.5.3.. Graficky jsou hodnoty zobrazeny ve výkrese A. 1 Výkres hodnot území.

Hlavní tematický okruh: REKREACE (urbanistické a architektonické hodnoty)		
Poř.č.	Sledovaný jev	Vyjádření hodnoty
1	Památka UNESCO	Světové kulturní dědictví: architektonická díla, díla monumentálního sochařství a malířství, prvky archeologické povahy, budovy či skupiny budov, které mají z důvodů své architektury, stejnorodosti či umístění v krajině výjimečnou světovou hodnotu z hlediska dějin, umění či vědy a dále lokality – výtvořiny člověka či kombinovaná díla přírody a člověka a oblasti zahrnující archeologické nálezy, které mají výjimečnou světovou hodnotu z dějinného, estetického, etnologického či antropologického hlediska. Světové přírodní dědictví: přírodní jevy tvořené fyzickými a biologickými útvary nebo skupinami takovýchto útvarů, geologické a fyziografické útvary a přesně vymezené oblasti, které tvoří místo přirozeného výskytu ohrožených druhů zvířat a rostlin výjimečné světové hodnoty, přírodní lokality, či

		přesně vymezené přírodní oblasti světové hodnoty z hlediska vědy, péče o zachování přírody a přírodní krásy. (<i>Vila Tugendhat, Lednicko-valtický areál se zámky v Lednici a ve Valticích</i>)
2	Nemovitá národní kulturní památka	Kulturní památka, která tvoří nejvýznamnější součást kulturního bohatství národ (<i>Vila Tugendhat, Čestné pohřebiště na Ústředním hřbitově v Brně, Hrad a pevnost Špilberk v Brně, Kostel sv. Jakuba Většího v Brně, Kounicovy vysokoškolské koleje s pomníkem Vítězství nad fašismem v Brně, Petrov v Brně, Poutní kostel Jména Panny Marie ve Křtinách, Zámek Slavkov u Brna, Zámek Rájec nad Svitavou, Zámek Bučovice, Hrad Bitov, Vodní mlýn ve Slupi, Zámek Uherčice, Zámek Vranov nad Dyjí se zříceninou hradu Nový Hrádek, Znojemská hradní rotunda, Zámek Lednice, Zámek Valtice, Archeologické naleziště Dolní Věstonice, Slovanské hradiště v Mikulčicích, Zámek Milotice, Slovanské hradiště sv. Klimenta u Osvětiman, Zámek Kunštát, Zámek Lysice, Areál hradu Pernštejn</i>)
3	Městská památková rezervace	Území města, které obsahuje soubor nemovitých kulturních památek (<i>Brno, Znojmo, Mikulov</i>)
4	Městská památková zóna	Území města nebo jeho části s menším podílem kulturních památek, historického prostředí s významnou kulturní hodnotou (<i>Ivančice, Slavkov u Brna, Vyškov, Jevišovice, Moravský Krumlov, Valtice, Kyjov, Veselí nad Moravou, Strážnice, Boskovice, Lomnice u Tišnova, Doubravník</i>)
5	Vesnická památková rezervace	Území venkovského sídla, které obsahuje soubor nemovitých kulturních památek (<i>Pavlov, Blatnice-Stará Hora, Petrov-Plže</i>)
6	Vesnická památková zóna	Území venkovského sídla nebo jeho části s menším podílem kulturních památek, historického prostředí s významnou kulturní hodnotou (<i>Veselka, Tuřany-Brněnské Ivanovice, Lysovice, Rostěnice, Zvonovice, Šatov, Vratětin, Javorník-Kopánky, Vápenky</i>)
7	Krajinná památková zóna	Část krajinného celku, který vykazuje kulturní hodnoty, přírodní útvar menší rozlohy, zejména geologický či geomorfologický útvar, naleziště nerostů nebo vzácných či ohrožených druhů ve fragmentech ekosystémů, s národním nebo mezinárodním ekologickým, vědeckým či estetickým významem, a to i takový, který vedle přírody formoval svojí činností člověk (<i>Lednicko-valtický areál, Bojiště bitvy u Slavkova, Vranovsko-Bítovsko</i>)
8	Území s archeologickými nálezy	Území s archeologickými nálezy nemovité povahy vytvořené člověkem nebo vzniklé přírodním procesem na základě lidského působení či využití člověkem (např. opevnění - valy a příkopy, mohyly, hroby, terénní situace a souvrství, objekty v určitém kontextu informací ve svých vzájemných vztazích); a movité povahy (např. zlomky nádob, kamenné kovové nástroje apod.) včetně archeologických rezervací (<i>Staré zámky u Líšně, Břeclav - Pohansko</i>)
9	Archeopark	Specifická turistická nabídka vznikající na místech archeologických výzkumů s možností ukázek - replik historických objektů i celých sídel, pocházejících z různých dějinných epoch. Forma seznamování nejširší veřejnosti s odbornou prací archeologů

		sloužící nejenom vědeckému výzkumu prostřednictvím archeologického experimentu, ale především významně přispívající k poznání vlastních dějin a tím i k podpoře národní identity (<i>Mikulčice-Kopčany – v návrhu</i>)
10	Vodní cesta – Baťův kanál	Turistická vodní cesta pro rekreační motorovou i nemotorovou plavbu, vodní turistiku a cykloturistiku v délce cca 60 km. Bez oprávnění je možné zapůjčit a řídit malá plavidla do výkonu 20 kW a max. rychlosti 20 km/h. Nejnavštěvovanější atraktivita cestovního ruchu Moravského Slovácka
11	Další vybrané hodnoty	Další lokality a území s výjimečnou architektonickou, kulturní, historickou a přírodní hodnotou – atraktivita pro rekreaci (<i>Hrad Veveří, Mohyla Míru, Propast Macocha, Punkevní jeskyně, Vodní nádrž Vranov</i>)
12	Rekreační oblasti	Homogenní oblasti s charakteristickým potenciálem, podmínkami a předpoklady pro rozvoj specifických forem cestovního ruchu.
13	Viniční tratě ve vinařských podoblastech	Viniční trať je pozemek, případně části pozemků, tvořících souvislý celek, v jedné vinařské oblasti, případně podoblasti, splňující předpoklady pro pěstování révy z hlediska zeměpisné polohy, svažitosti, délky oslunění a půdně klimatických vlastností – atraktivita pro systémový rozvoj cestovního ruchu

A.8.6 PŘEHLED LIMITŮ VYUŽITÍ ÚZEMÍ

V souladu s ustanovením §4 odst. 1, písm. a) vyhlášky jsou pro daný tematický okruh vymezeny limity využití území. Ty představují omezení změn v území z důvodů ochrany veřejných zájmů, vyplývajících z právních předpisů nebo stanovených na základě zvláštních právních předpisů nebo vyplývajících z vlastností území. Limity využití území jsou vybrány na základě výkladu k §26 stavebního zákona, odborných zkušeností projektanta a s ohledem na jejich charakter, závažnost a podrobnost v úrovni ÚAP kraje. Vybrané limity využití území jsou specifikovány v následující tabulce a graficky zobrazeny ve výkrese A. 2 Výkres limitů využití území.

Související právní předpisy:

- Zákon ČNR č. 20/1987, o státní památkové péči (dále památkový zákon) v platném znění
- Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (dále lázeňský zákon)
- Vyhláška MK ČSR č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb. v platném znění
- Vyhláška č.420/2008 Sb., kterou se stanoví náležitosti a obsah plánu ochrany památkových rezervací a památkových zón
- Nařízení vlády, kterými se prohlašují vybrané kulturní památky za národní kulturní památky
- Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví (dále úmluva)
- Sdělení Federálního ministerstva zahraničních věcí o sjednání Úmluvy o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví

Hlavní tématický okruh: REKREACE (kulturní a historické dědictví)		
Poř.č.	Sledovaný jev	Vyjádření limitu
1	Památka UNESCO	Smluvní stát se úmluvou zavazuje, že nepodnikne jakákoliv svévolná opatření, jež by mohla přímo nebo nepřímo poškodit kulturní a přírodní dědictví definované v čl. 1 a 2 úmluvy.
2	Nemovitá národní kulturní památka	Obecné podmínky zabezpečování státní památkové péče v památkových rezervacích se řídí ustanoveními nařízení Vlády České republiky, v zónách jsou stanoveny podmínky ochrany Ministerstvem kultury. Limitované jsou zásahy do okolního prostředí památkových rezervací, zón a nemovitých kulturních památek. Vyžaduje-li to ochrana nemovité kulturní památky, rezervace či zóny nebo jejich prostředí, vymezí obecní úřad s rozšířenou působností ochranné pásmo na návrh krajského úřadu po vyjádření odborné organizace státní památkové péče.
3	Městská památková rezervace	
4	Městská památková zóna	
5	Vesnická památková rezervace	
6	Vesnická památková zóna	
7	Území s archeologickými nálezy	
8	Krajinná památková zóna	Podmínky ochrany v krajinné památkové zóně jsou stanoveny vyhláškou Ministerstva kultury
9	Lázně	Limit stanoven lázeňským zákonem